

DOMNULE PREȘEDINTE,

Subscrisa Coaliția pentru Apărarea Statului de Drept, asociație fără scop patrimonial, non-guvernamentală, reprezentată legal de Elena Radu, în calitate de președinte,

în contradictoriu cu:

- 1. Biroul Electoral Central** cu sediul în Bulevardul Mărăști, 65-67, Sector 1, București (ROMEXPO Pavilion C2), tel: Tel: 021 414 4530, 021 414 4419, e-mail: secretariat@bec.ro;
- 2. Ministerul Apărării Naționale**, cu sediul în București, Str. Izvor, nr. 110, sector 5, cod 050564, tel: Tel.: 021.410.40.40; 021.402.34.00; e-mail: secretariat_general@mapn.ro, srp@mapn.ro;
- 3. Statul Major al Apărării și Șeful Statului Major al Apărării**, cu sediul în Strada Izvor, nr.110, sector 5, cod poștal 050564, Telefon: 021.402.34.00 interior 1001.689 sau 1001.830; 021.410.40.40 interior 1001.689 sau 1001.830, Tel/Fax: 021.319.57.90, e-mail: rpSMAp@mapn.ro;
- 4. GUVERNUL ROMÂNIEI, prin PRIM-MINISTRU**, și prin reprezentantul în fața instanțelor judecătorești, **SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI**¹, cu sediul în Palatul Victoria, Piața Victoriei nr. 1, Sector 1, București, cod postal 011791, e-mail: pm@gov.ro, tel: 021.314.34.00 - interior 1288;
- 5. PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE**, cu sediul în B-dul Libertății nr.14, Sector 5, București, Cod Poștal: 050706, telefon: 021.319.38.33; 021.319.38.56, fax: 021.319.38.61, e-mail: sesizare@mpublic.ro;
- 6. CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI**, cu sediul în Palatul Parlamentului, Intrarea B1, București, Calea 13 Septembrie nr.2, sector 5, cod postal 050725, tel: 021.414.21.26, 021.414.21.39, fax: 021.414.21.39, e-mail: registratura.jurisdictionala@ccr.ro, registratura.generala@ccr.ro;
- 7. Serviciul Român de Informații**, cu sediul în Bulevardul Libertății nr. 14, sector 5, București
Oficiul poștal 15, căsuța poștală 925, București, Telefon: 0377.723.671; 0785.259.748, e-mail: relatii@sri.ro

¹ Conform art. 20 alin 3 din Codul administrativ: „Secretariatul General al Guvernului face parte din aparatul de lucru al Guvernului și asigură derularea și continuitatea operațiunilor tehnice aferente actelor de guvernare, rezolvarea problemelor organizatorice, juridice, economice și tehnice ale activității Guvernului, precum și reprezentarea Guvernului în fața instanțelor judecătorești, constituind elementul de legătură și stabilitate al guvernării.”

8. **Președintele României, Klaus Iohannis**, care urmează a fi citat la sediul Administrației Prezidențiale din Palatul Cotroceni, Bulevardul Geniului nr. 1-3, Sector 6 - București - România, cod poștal 060116, procetatean@presidency.ro;
9. **Lasconi Elena – Valerica**, care urmează a fi citată, conform art. 155 alin. (1) pct 6 C.proc.civ., la sediul **Partidului USR** din Șos. Pavel D. Kiseleff, nr. 55, vila 4, Sector 1, București, e-mail: contact@usr.ro, și la sediul Primăriei Câmpulung, din Str. Negru Vodă, Nr. 127, Câmpulung 115100, Argeș, tel: (0248) 511 034 interior 102, fax: (0248) 510 055, email: primarie@primariacampulung.ro,

în temeiul art. 204 alin. (1) Cod procedură civilă, depunem următoarea

CERERE COMPLETATOARE

Prin care arătăm că înțelegem să completăm cererea de chemare în judecată cu motivele pe care le prezentăm în prezenta, precum și cu următorul capăt de cerere:

1. să se constate încălcarea, prin exercitarea unui abuz de putere, de către Curtea Constituțională a României, prin adoptarea Hotărârii nr. 32/06.12.2024, și de către Biroul Electoral Central, prin adoptarea Deciziilor nr. 230D/06.12.2024 și nr. 231D/07.12.2024 modificată prin Decizia nr. 232/07.12.2024, a următoarelor drepturi civile: dreptul de a vota; dreptul de a fi ales; dreptul poporului român de a exercita suveranitatea națională prin organele sale reprezentative, constituite prin alegeri libere, periodice și corecte conform art.2 alin.(1) din Constituție și cu respectarea valorilor constituționale prevăzute la art. 1 alin. (3), respectiv a principiului legalității prevăzut la art.1 alin.(5) din Constituție, în speță de a alege Președintele României, în condițiile în care mandatul actualului președinte expiră la data de 21 decembrie 2024; dreptul cetățenilor României de a trăi într-un stat de drept și democratic în care principiul securității juridice este respectat, iar drepturile fundamentale sunt garantate

- I. **Jurisprudența CtEDO în privința dreptului de acces la instanță în cazul unei contestații reale și serioase cu privire la existența unui drept, domeniul său de aplicare și modalitatea de exercitare a acestuia și incidența acestora în prezenta cauză**

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, latura civilă a art. 6 paragraful 1 din CEDO este incident în cazul în care există o contestație reală și serioasă cu privire la existența unui drept, domeniul său de aplicare, precum și modalitatea de exercitare a acestuia, caz în care instanțele naționale trebuie să analizeze contestația.

În acest sens, CtEDO în Hotărârea pronunțată în cauza *Kovesi împotriva României* (cererea nr. 3594/19), care a vizat încălcarea dreptului de acces la o instanță tot ca urmare a unei decizii a Curții Constituționale a României prin care s-a încălcat un drept civil, a reiterat următoarele *Principii generale*:

”105. Curtea reiterează că, pentru ca latura „civilă” a art. 6 § 1 să fie aplicabilă, trebuie să existe un „conflict” referitor la un drept cu privire la care se poate pretinde, cel puțin în mod credibil, că este recunoscut în dreptul intern, indiferent dacă acest drept este protejat sau nu de Convenție. Trebuie să fie vorba despre o contestație reală și serioasă, care poate privi atât însăși existența unui drept, cât și domeniul său de aplicare și modalitatea de exercitare a acestuia; în cele din urmă, rezultatul procedurii trebuie să fie în mod direct decisiv pentru dreptul în cauză, o legătură foarte slabă sau consecințe îndepărtate asupra dreptului nefiind suficiente pentru ca art. 6 § 1 să fie aplicabil [a se vedea Regner împotriva Republicii Cehe (MC), nr. 35289/11, pct. 99, 19 septembrie 2017, și Baka, citată anterior, pct. 100].

106. În ceea ce privește existența unui drept, Curtea a statuat în mod constant că trebuie să se ia ca punct de plecare dispozițiile din legislația națională relevantă și interpretarea pe care instanțele interne o dau acesteia. Art. 6 § 1 din Convenție nu asigură „drepturilor și obligațiilor” niciun conținut material specific în ordinea juridică a statelor contractante: Curtea nu poate crea, prin interpretarea art. 6 § 1, un drept material care nu are niciun temei legal în statul respectiv (a se vedea hotărârea Regner, citată anterior, pct. 100, cu trimiterile citate acolo).

107. În această privință, Curtea constată că drepturile astfel conferite de legislațiile naționale pot să fie materiale, procedurale sau o combinație a celor două. Nu poate exista nicio îndoială în ceea ce privește existența unui drept în sensul art. 6 § 1, în cazul în care un drept material, recunoscut de legislația națională, este însoțit de un drept procedural care permite impunerea confirmării acestui drept în instanță. Simpla prezență a unui element discreționar în formularea unei dispoziții legale nu exclude, în sine, existența unui drept. Într-adevăr, Curtea a constatat că art. 6 se aplică în cazul în care procedura judiciară privește o decizie discreționară care aduce atingere unui drept al reclamantului (ibid., pct. 101-102).

108. De asemenea, Curtea a statuat că, în anumite cazuri, dreptul național, deși nu îi recunoaște unui individ un drept subiectiv, în schimb, îi conferă dreptul la o procedură de examinare a cererii sale, solicitând instanței competente să se pronunțe asupra unor capete de cerere, cum ar fi o decizie arbitrară, un abuz de putere sau vicii de procedură. Acesta este cazul anumitor decizii pentru care autoritățile dispun de o putere pur discreționară de a acorda sau de a refuza un avantaj sau un privilegiu, legea conferind persoanei în cauză dreptul de a formula o acțiune în justiție, instanța putând să pronunțe anularea deciziei în cauză în cazul în care constată caracterul ilegal al acesteia. În astfel de cazuri, art. 6 § 1 din Convenție este aplicabil cu condiția ca avantajul sau privilegiul respectiv, odată acordat, să creeze un drept civil (ibid., pct. 105). ”

” 145. Curtea reiterează faptul că, în materie civilă, se poate concepe cu greu existența statului de drept fără posibilitatea de a avea acces la instanțe. Principiul potrivit căruia o acțiune civilă trebuie să poată fi introdusă în fața unui judecător se numără printre principiile fundamentale de drept universal „recunoscute”; același lucru este valabil și în ceea ce privește principiul de drept internațional care interzice denegarea de justiție. Art. 6 § 1 trebuie să fie interpretat în lumina acestor principii (a se vedea Golder împotriva Regatului Unit, 21 februarie 1975, pct. 34 și 35, seria A nr. 18). Art. 6 § 1 garantează că orice persoană are dreptul de a formula pretenția sa cu privire la drepturi civile sau obligații în fața unei instanțe. Astfel, acesta ia forma „dreptului la o instanță”, dreptul de acces – adică dreptul de a institui o procedură în

materie civilă în fața instanțelor – constituind doar un aspect al acestui drept (ibid., pct. 36). 146. Cu toate acestea, dreptul de acces la instanță nu este absolut și poate fi supus unor limitări, atât timp cât ele nu restrâng și nici nu reduc accesul liber al unui individ într-o asemenea măsură sau până în punctul în care să fie afectată însăși esența acestui drept. În plus, o astfel de limitare nu este compatibilă cu art. 6 § 1 dacă nu urmărește un scop legitim și dacă nu există un raport rezonabil de proportionalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit (a se vedea Baka, citată anterior, pct. 120, și cauzele citate acolo). 147. Curtea reiterează, de asemenea, că, pentru ca o instanță să hotărască asupra drepturilor și obligațiilor cu caracter civil, pentru a fi respectat art. 6 § 1 din Convenție, „instanța” în cauză trebuie să aibă competența de a examina toate problemele de fapt și de drept relevante pentru litigiul cu care a fost sesizată. Cerința ca o instanță să aibă „jurisdicție deplină” este îndeplinită în cazul în care se constată că organul judiciar în cauză a exercitat „competență suficientă” sau a asigurat „un control suficient” în cadrul procedurii introduse în fața acestuia [a se vedea Ramos Nunes de Carvalho e Sá împotriva Portugaliei (MC), nr. 55391/13 și alte 2 cereri, pct. 176, 6 noiembrie 2018].”

În prezenta cauză contestația este reală și serioasă.

În cauză invocăm exercitarea unui abuz de putere de către Curtea Constituțională a României care prin Hotărârea nr. 32 din 06.12.2024, cu depășirea competențelor legale și constituționale, a anulat întregul proces electoral cu privire la alegerea Președintelui României, desfășurat în baza Hotărârii Guvernului nr.756/2024 privind stabilirea datei alegerilor pentru Președintele României din anul 2024 și a Hotărârii Guvernului nr.1061/2024 privind aprobarea Programului calendaristic pentru realizarea acțiunilor necesare pentru alegerea Președintelui României în anul 2024 și a hotărât ca procesul electoral pentru alegerea Președintelui României să fie reluat în integralitate, Guvernul urmând să stabilească o nouă dată pentru alegerea Președintelui României, precum și un nou program calendaristic pentru realizarea acțiunilor necesare.

Așa cum rezultă din preambulul acesteia Hotărârea CCR nr. 32/06.12.2024 a fost fundamentată **exclusiv** pe ”notele de informare” ale ” Ministerului Afacerilor Interne - Direcția Generală de Protecție Internă, ale Serviciului de Informații Externe, ale Serviciului Român de Informații și ale Serviciului de Telecomunicații Speciale, care au fost înregistrate la Administrația prezidențială sub nr.DSNI/1741/4.12.2024, nr.DSNI/1740/4.12.2024, nr.DSNI/1742/4.12.2024 și nr.DSNI/1743/4.12.2024, respectiv nr.DSNI/1701/2.12.2024”, aceste entități fiind ”servicii decrete” ale statului român. **Aceasta în condițiile în care aceste nici entități și nici Consiliul Suprem de Apărare a Țării, nu au nicio competență în procesul electoral, potrivit legislației din România. Se poate constata astfel o ingerință a serviciilor secrete în procesul electoral, ceea ce afectează caracterul liber și corect al alegerilor în cauză.**

Se poate constata că în ”notele de informare” ale serviciilor secrete, **întocmite după stabilirea rezultatului primului tur de scrutin nu este invocată nicio probă, ci sunt simple suspiciuni ale acestora.**

Din considerentele Hotărârii CCR nr. 32/02.12.2024 se constată că:

- a) fiind fundamentată numai pe ”notele de informare” ale serviciilor secrete întocmite după derularea și stabilirea rezultatelor primului tur de scrutin, fără participarea procurorului, fără existența unor probe , fără existența unor hotărâri judecătorești definitive care să confirme ”suspiciunile din notele de informare ale serviciilor secrete, această hotărâre a fost adoptată fără garanții procedurale suficiente pentru a preveni arbitrariul;
- b) CCR nu a oferit garanții de imparțialitate, decizia luată nu se bazează exclusiv pe considerente de fapt și de drept, ci pe considerente politice și pe suspiciuni din ”notele de informare” ale serviciilor secrete care nu au nicio competență legală în procesul electoral, aceasta deoarece din considerentele hotărârii se poate constata că: circumstanțele reținute de CCR în motivarea acestei hotărâri nu sunt prevăzute în legislația națională și nu s-a dovedit că acestea ar fi afectat voturile alegătorilor sau că ar fi denaturat rezultatul alegerilor; CCR și-a exercitat o putere discreționară, excesivă, dispozițiile din dreptul intern al României, nu îi confereau atribuții de anulare a întregului proces electoral. Mai mult, din considerentele hotărârii se poate constata că aceasta este insuficient motivată, iar CCR nu a oferit garanții de imparțialitate suficiente, având în vedere faptul că la pct. 22 din această hotărâre statuează și cu privire la prelungirea mandatului actualului președinte, ceea ce nu intră în atribuțiile constituționale și legale ale CCR; au fost invocate aspecte pur formale pentru anularea întregului proces electoral; CCR a ignorat propriile hotărâri pronunțate în cadrul aceluiași proces electoral;
- c) procedând astfel, raportându-se la ”notele de informare” ale serviciilor secrete în care erau simple suspiciuni, nu indicau probe concrete, iar nota STS prevedea în mod expres că nu au fost atacuri cibernetice care să afecteze rezultatele votului, CCR a afectat caracterul alegerilor libere și a denaturat libera exprimare a opiniei poporului, hotărârea de anulare a întregului proces electoral nerreflectând o reală imposibilitate de a stabili dorințele alegătorilor. Astfel, CCR a procedat la modificarea exprimării poporului pe care o constatare prin Hotărârea definitivă și general obligatorie nr. 31 din 02.12.2024;
- d) Hotărârea CCR nr. 32 din 06.12.2024 reprezintă o limitare a dreptului de candida și a dreptului de a alege incompatibilă cu: protejarea ordinii democratice, scopurile compatibile cu statul de drept și cu obiectivele generale ale CEDO. Raportat la legislația internă, CCR care este garantul supremației Constituției, a încălcat art. 53 din Constituția României care reglementează restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, potrivit căruia: ” (1) *Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav. (2) Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere*

existenței dreptului sau a libertății.”. Nu există nicio lege în România care să îi stabilească competențe Curții Constituționale să anuleze întregul proces electoral în baza unor suspiciuni din ”notele de informare” ale serviciilor secrete. Drept urmare, CCR a restrâns în mod nepermis într-o societate democratică dreptul de a alege și dreptul de a candida al cetățenilor României, încălcând totodată art. 1 alin. (3) din Constituția României potrivit căruia România este stat de drept și democratic în care drepturile sunt garantate, precum și art. 1 alin. (5) potrivit căruia *”în România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie*”, nimeni nefiind mai presus de lege potrivit art 16 alin. (2) din Constituția României.

Prin această hotărâre CCR nu a făcut altceva decât să ajute serviciile secrete, CSAT-ul și președintele României să obstrucționeze procesul electoral. Această hotărâre a adus atingere în mod arbitrar drepturilor electorale ale cetățenilor României, împiedicându-le accesul de a alegea președintele, precum și la dreptul de a fi ales ca președinte al României (celor doi candidați participanți la al doilea tur de scrutin, în urma validării rezultatelor primului scrutin). Aceasta indică totodată, o lipsă de considerație față de integritatea și eficacitatea procesului electoral, fapt care nu poate fi în concordanță cu spiritul dreptului la alegeri libere. Rolul instanței de contencios constituțional în cadrul procesului electoral pentru alegerea Președintelui României nu este acela de a modifica exprimarea poporului.

În acest sens, se impun a fi reținute, prevederile legislației interne în vigoare incidente. Astfel, Legea nr. 47/1992 reglementează organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României care reglementează competențele acesteia raportat la atribuțiile conferite de art. 146 din Constituția României.

Art. 3 Legea 47/1992 prevede:

“(1) Atribuțiile Curții Constituționale sunt cele stabilite de Constituție și de prezenta lege.

(2) În exercitarea atribuțiilor care îi revin Curtea Constituțională este singura în drept să hotărască asupra competenței sale.

(3) Competența Curții Constituționale, stabilită potrivit alin. (2), nu poate fi contestată de nicio autoritate publică.”

Prevederile din acest articol nu îi conferă Curții Constituționale atribuții dincolo de cele prevăzute în Constituția României, o interpretare contrară ar echivala cu anularea suveranității poporului român și ar lipsi de conținut rolul autorităților publice din România, deoarece ar însemna ca CCR să se substituie și puterii legislative și puterii executive și puterii judecătorești din România, cu încălcarea separației și echilibrului puterilor în stat în cadrul democrației constituționale reglementat de art. 1 alin. (4) din Constituția României.

În acest context, în exercitarea rolului constituțional de interpretare și de aplicare a legii ce îi revine Înaltei Curți de Casație și Justiție conform art. 126 alin. (3) din Constituția României, art. 3 din Legea nr. 47/1992 poate fi interpretat numai astfel:

- CCR are doar atribuțiile prevăzute în Constituție și în lege. Adică, nu își poate stabili singură nicio altă atribuție;

- doar pentru atribuțiile stabilite prin Constituție și prin lege, și doar în exercitarea acelor atribuții, CCR stabilește care îi sunt competențele. Adică, CCR nu poate să își aroge nicio competență în afara atribuțiilor sale. În caz contrar, s-ar substitui altor autorități publice sau instituții.

- doar acele competențe ce au fost stabilite în interiorul atribuțiilor pe care le are și nu altele, în afara atribuțiilor, nu pot fi contestate de nicio autoritate publică.

Singurul atribut stabilit prin Constituție și confirmat prin lege este că CCR “veghează la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României și confirmă rezultatele sufragiului” (art. 147 lit. f din Constituție, corespondent al art. 37 Legea 47/1992).

Adică CCR nu stabilește procedura prin care este ales Președintele României, ci doar veghează la respectarea acestei proceduri stabilite prin lege.

De observat este că însăși prima Curte Constituțională a fost înființată prin art. 75 Legea 47/1992, chiar dacă era menționată în Constituție.

Or, așa cum am arătat în acțiunea inițială procedura de alegere a președintelui României, atât ca norme substanțiale, cât și procedurale, este stabilită prin Legea nr. 370/2004 în cadrul căreia sunt prevăzute pentru CCR atribuții și competențe exprese și limitative, raportat la rolul său constituțional prevăzut de art. 146 lit. f) din Constituția României art. 37 din Legea nr. 47/1992.

Așa cum am arătat detaliat în acțiunea inițială, în privința anulării alegerilor, art. 52 din Legea nr. 370/2004 reglementează condițiile și motivele pentru care CCR poate să admită o cerere de anulare a alegerilor.

În privința anulării alegerilor CCR nu se poate sesiza din oficiu, potrivit prevederilor Legii nr. 370/2004.

În privința prelungirii duratei mandatului președintelui României, CCR nu are competențe legale și constituționale. Astfel, potrivit Legii nr. 47/1992:

” 11. *Constatarea existenței împrejurărilor care justifică interimatul în exercitarea funcției de Președinte al României*

Articolul 44

(1) *Curtea Constituțională constată existența împrejurărilor care justifică interimatul în exercitarea funcției de Președinte al României și comunică cele constatate Parlamentului și Guvernului.*

(2) *Vacanța funcției de Președinte al României se constată la cererea președintelui uneia dintre Camerele Parlamentului sau a președintelui interimar care exercită atribuțiile Președintelui României în perioada cât acesta este suspendat din funcție.*

(3) *În cazul în care Președintele României a fost suspendat din funcție, cererea pentru constatarea existenței împrejurărilor care justifică interimatul se face de președintele care a condus lucrările ședinței comune a celor două Camere ale Parlamentului, pe baza hotărârii adoptate în ședința comună.*

(4) *Dacă interimatul funcției de Președinte al României se datorează imposibilității temporare de a-și exercita atribuțiile, cererea se face de Președintele României sau de președintele uneia dintre Camerele Parlamentului.*”

Potrivit Constituției României:

Art. 2 – Suveranitatea națională

(1) *Suveranitatea națională apartine poporului român, care o exercită prin organele sale reprezentative, constituite prin alegeri libere, periodice și corecte, precum și prin referendum.*

(2) *Nici un grup și nici o persoană nu pot exercita suveranitatea în nume propriu.*

Art. 81 - Alegerea Președintelui

(1) *Președintele României este ales prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat.*

(2) *Este declarat ales candidatul care a întrunit, în primul tur de scrutin, majoritatea de voturi ale alegătorilor înscrși în listele electorale.*

(3) *În cazul în care nici unul dintre candidați nu a întrunit această majoritate, se organizează al doilea tur de scrutin, între primii doi candidați stabiliți în ordinea numărului de voturi obținute în primul tur. Este declarat ales candidatul care a obținut cel mai mare număr de voturi.*

(4) *Nici o persoană nu poate îndeplini funcția de Președinte al României decât pentru cel mult două mandate. Acestea pot fi și succesive.*

Art. 83 - Durata mandatului

(1) *Mandatul Președintelui României este de 5 ani și se exercită de la data depunerii jurământului.*

(2) *Președintele României își exercită mandatul până la depunerea jurământului de Președintele nou ales.*

(3) *Mandatul Președintelui României poate fi prelungit, prin lege organică, în caz de război sau de catastrofă.*

Din analiza coroborată a articolelor constituționale mai sus citate, se poate constata că suveranitatea națională aparține exclusiv poporului român care o exercită prin organele sale reprezentative **constituite prin alegeri libere, periodice și corecte** (nu cu ingerința serviciilor secrete), inclusiv prin alegerea Președintelui României prin **vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, președinte care poate să dețină numai două mandate, durata fiecărui mandat fiind de 5 ani. Numai în situația extraordinară a unui război sau unei catastrofe, durata mandatului președintelui poate fi prelungit, prin lege organică** care este adoptată de Parlamentul României (potrivit art. 73 alin 1 din Constituție).

Drept urmare, potrivit Constituției României, competență pentru prelungirea mandatului președintelui României are numai Parlamentul României, numai în cazurile expres și limitativ prevăzute de Constituție.

Curtea Constituțională **nu are nicio competență** potrivit Constituției României sau Legii nr. 47/1992 **să prelungească mandatul președintelui României.** Motiv pentru care, cu atât mai puțin, **CCR nu putea să prelungească mandatul actualului președinte al României,**

dincolo de limitele maxime prevăzute de Constituție, prin considerentele unei hotărâre de anulare a întregului proces electoral (care face corp comun cu dispozitivul), adoptată cu depășirea competențelor constituționale.

Depășirea de către CCR, prin Hotărârea nr. 32/06.12.2024, a competențelor și rolului constituțional pe îl avea rezultă din chiar comunicatele de presă și hotărârile pronunțate cu câteva zile în urmă, în cadrul aceluiași proces electoral, asupra cărora a revenit și a anulat întregul proces electoral, cu depășirea competențelor constituționale, fundamentându-și această decizie numai pe suspiciunile serviciilor secrete, suspiciuni care erau deja preexistente la data adoptării hotărârii de confirmare și validare a rezultatelor primului tur de scrutin. Prin această modalitate, CCR a procedat, în mod mascat, la o nouă reexaminare a rezultatelor primului tur de scrutin și a dispus anularea întregului proces electoral (ceea ce nu intra în competențele sale), fără a anula Hotărârea nr. 31/02.12.2024, tocmai pentru a nu fi evident că a procedat la reexaminarea propriei hotărâri, dar lipsând-o pe aceasta de efecte.

Cum Hotărârea CCR nr. 31/02.12.2024 era definitivă și general obligatorie (inclusiv pentru CCR și judecătorii CCR) încă de la data publicării ei în Monitorul Oficial, 03.12.2024, procedând astfel, CCR a încălcat principiul securității juridice care este garantat de art. 6 CEDO, principiu care trebuie respectat și de instanțele de contencios constituțional.

Importanța principiului securității juridice este statuată de CEDO în Hotărârea pronunțată în cauza *Brumărescu împotriva României*: ”*Dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe, garantat de art. 6 alin. 1 din convenție, trebuie interpretat în lumina preambulului convenției, care enunța preeminența dreptului ca element de patrimoniu comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că o soluție definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscuțată*” (parag. 61) și reiterat în nenumărate alte cauze.

”*Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata (ibid., § 62), adică a principiului caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nicio parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă reexaminare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune, nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare*” (hotărârea pronunțată în cauza *Ryabykh împotriva Rusiei*, nr. 52854/99, din 24.07.2003, parag. 62).

”*Principiul securității raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata (ibid., pct. 62), și anume principiul caracterului definitiv al hotărârilor judecătorești. Acest principiu subliniază faptul că niciuna dintre părți nu are dreptul de a solicita o revizuire a unei hotărâri rămase definitive doar pentru a obține o reaudiere și o nouă pronunțare într-o cauză. Puterea de control a instanțelor supreme ar trebui exercitată pentru a repara erorile judecătorești și nu pentru a reexamina cauza. Revizuirea nu ar trebui tratată ca un recurs mascat,*

iar simpla posibilitate de existență a două păreri cu privire la cauză nu constituie un motiv de reexaminare. **Îndepărtarea de la acest principiu se justifică numai când aceasta este impusă de circumstanțe obligatorii și cu privire la fond** (a se vedea Ryabikh împotriva Rusiei, nr. 52854/99, pct. 52, CEDO 2003 IX).”

”Totuși, cerințele securității juridice nu sunt absolute, în anumite circumstanțe, redeschiderea procedurilor ar fi cea mai adecvată măsură reparatorie în cazul în care cerințele art. 6 nu au fost respectate (a se vedea Mitrea, citat anterior, pct. 25). În orice caz, **competența de a judeca procedura revizuii ar trebui să fie exercitată de către autorități pentru a realiza, în cel mai mare grad posibil, un echilibru just între interesele aflate în joc** (a se vedea, mutatis mutandis Nikitin împotriva Rusiei, nr. 50178/99, pct. 57, CEDO 2004-VIII).”

Or, în cauză, din oficiu, CCR a procedat la o reexaminare a propriei hotărâri, investindu-se din oficiu, pe baza aceluiași informații și suspiciuni ale serviciilor secrete, preexistente la data adoptării și Hotărârii nr. 30/02.12.20024 privind cererea de anulare a alegerilor pentru funcția de Președinte al României din data de 24 noiembrie 2024, formulată de domnul Cristian-Vasile Terheș și Hotărârii nr. 31/02.12.2024 privind rezultatul alegerilor pentru funcția de Președinte al României în cadrul primului tur de scrutin din 24 noiembrie 2024.

Suspiciunile serviciilor secrete **născute după stabilirea rezultatului primului tur de scrutin nu pot fi considerate circumstanțe obligatorii și cu privire la fond, cu atât mai mult cu cât acestea nici măcar nu au arătat că ar fi sesizat organele penale, anterior datei de 24.11.2024 când a avut loc primul tur de scrutin, cu privire la suspiciuni privind săvârșirea unei posibile infracțiuni la securitatea națională a României.**

Se poate constata astfel, că fundamentarea Hotărârii CCR nr. 32/06.12.2024 numai pe suspiciunile din notele de informare ale serviciilor secrete și anularea întregului proces electoral pentru **”pentru înlăturarea oricăror suspiciuni de natura celor constatate în cauză”** (parag 21 din hotărâre) **nu asigură un just echilibru între interesele aflate în joc,** respectiv între:

- interesul general al poporului român de a își exercita suveranitatea prin alegerea președintelui României prin alegeri periodice și
- interesul CSAT sau al serviciilor secrete de a cerceta *post factum* dacă au existat încălcări ale legislației electorale naționale, în condițiile în care astfel de încălcări nu intră în competența și sancționarea acestora, ci a altor autorități publice conform Legii nr. 334/2006 și Legii nr. 370/2004.

Totodată, în cauză este relevantă și jurisprudența CtEDO privitoare la **art.3 din Protocolul 1 la CEDO privind dreptul la alegeri libere** potrivit căruia **”Înaltele Părți Contractante se angajează să organizeze, la intervale rezonabile, alegeri libere cu vot secret, în condiții care să asigure libera exprimare a opiniei poporului cu privire la alegerea corpului legislativ”**, a statuat următoarele:

„Conform preambulului Convenției, menținerea libertăților fundamentale se bazează în mod esențial pe «un regim politic cu adevărat democratic». Consacrând un principiu caracteristic unui astfel de regim, **art. 3 din Protocolul nr. 1 are, prin urmare, o importanță capitală în sistemul Convenției”** (Mathieu-Mohin și Clerfayt împotriva Belgiei, pct. 47).

În Ghidul privind art. 3 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului - Dreptul la alegeri libere este sintetizată jurisprudența CtEDO.

În ceea ce privește **alegerile prezidențiale**, CtEDO a considerat că prerogativele șefului statului nu ar putea, ca atare, să conducă la a considera această funcție un „corp legislativ” în sensul art. 3 din Protocolul nr. 1. Totuși, nu **exclue** posibilitatea aplicării **art. 3 din Protocolul nr. 1 în privința alegerilor prezidențiale**. Dacă s-ar stabili că **funcțiile șefului statului respectiv includ** inițiativa legislativă și competența de a adopta legi sau includ prerogative extinse de control la adoptarea legilor sau **competența de a cenzura principalele organe legislative, s-ar putea argumenta că șeful statului reprezintă un „corp legislativ” în sensul art. 3 din Protocolul nr. 1** [Boškoski împotriva Fostei Republici Iugoslave a Macedoniei (dec.), 2004; Brito Da Silva Guerra și Sousa Magno împotriva Portugaliei (dec.), 2008]. Însă această posibilitate nu a fost utilizată până acum și nu a fost nici măcar menționată în cauze ulterioare [Paksas împotriva Lituaniei (MC), 2011; Anchugov și Gladkov împotriva Rusiei, 2013, pct. 55-56].

Conform **art. 77 alin. (1) și (2) din Constituția României**, în privința legilor adoptate de Parlament: *”(1) Legea se trimite, spre promulgare, Președintelui României. Promulgarea legii se face în termen de cel mult 20 de zile de la primire. (2) Înainte de promulgare, Președintele poate cere Parlamentului, o singură dată, reexaminarea legii”*, iar potrivit **art. 100 din Constituția României**, Președintele **promulgă prin decret actele legislativului, dar emite decrete și conform altor atribuții stabilite expres de Constituție**, astfel încât **art. 3 Protocol nr. 1 la CEDO este pe deplin aplicabil alegerilor prezidențiale din România**.

Art. 3 din Protocolul nr. 1 diferă de celelalte norme materiale ale Convenției și protocoalelor acesteia prin faptul că exprimă o obligație ca înaltele părți contractante să organizeze **alegeri în condiții care să asigure libera exprimare a opiniei poporului**, nu un anumit drept sau o anumită libertate. Totuși, având în vedere lucrările pregătitoare pentru **art. 3 din Protocolul nr. 1** și interpretarea acestei dispoziții în contextul Convenției în ansamblu, **Curtea a stabilit că acest articol implică totodată drepturi subiective, printre care dreptul de vot** (aspectul „activ”) **și cel de a candida la alegeri** (aspectul „pasiv”) [Mathieu-Mohin și Clerfayt împotriva Belgiei, 1987, pct. 48-51; Ždanoka împotriva Letoniei (MC), 2006, pct. 102].

Noțiunea de „**limitări implicite**” înseamnă, de asemenea, că **Curtea nu aplică criteriile tradiționale de „necesitate” sau „nevoie socială imperioasă”** care sunt folosite în cadrul art. 8-11 din Convenție. Atunci când are de examinat chestiuni de conformitate cu art. 3 din Protocolul nr. 1, **Curtea se concentrează, în esență, pe două criterii: verifică, pe de o parte, dacă a existat un element arbitrar sau o lipsă de proporționalitate** și, pe de altă parte, **dacă restrângerea a adus atingere liberei exprimări a opiniei poporului**. În plus, subliniază necesitatea de a aprecia orice legislație electorală prin prisma evoluțiilor politice din țara respectivă, ceea ce înseamnă că aspecte inacceptabile în cadrul unui sistem pot fi justificate în altul [Mathieu-Mohin și Clerfayt împotriva Belgiei, 1987, pct. 52; Ždanoka împotriva Letoniei (MC), 2006, pct. 103-104 și 115].

În plus, atunci când examinează sistemul electoral al unei țări – aspectul activ sau pasiv –, Curtea ia în considerare diversitatea contextelor istorice ale statelor. Aceste contexte diferite pot astfel să determine Curtea să accepte divergențele din normele de drept electoral de la o țară la alta, dar și să explice evoluția nivelului de exigență în funcție de perioadele examinate.

În fine, art. 3 din Protocolul nr. 1 se referă la etapele post-electorale, care includ numărarea voturilor, precum și constatarea și publicarea rezultatelor votării. De aici rezultă pentru stat o obligație pozitivă de a asigura o reglementare atentă a procedurilor prin care se colectează, se numără și se consemnează rezultatele votării (Davydov și alții împotriva Rusiei, 2017, pct. 284-285).

Restrângerea dreptului de a candida la alegeri, chiar dacă urmărește un scop legitim, nu trebuie să aibă ca efect înlăturarea caracterului efectiv al acestui drept deoarece fie condițiile sunt introduse prea târziu ori prea brusc, fie nu sunt suficient de clare. În cauza Lykourazos împotriva Greciei, 2006, un text de lege care introducea incompatibilitatea mandatului de parlamentar cu orice alte activități profesionale li s-a aplicat imediat parlamentarilor în cursul actualului mandat, iar parlamentarii au fost privați de mandatele lor, deși incompatibilitatea nu fusese anunțată anterior alegerilor. **Nu exista niciun motiv imperios pentru a justifica aplicarea imediată a acestei incompatibilități absolute. Pentru prima dată, Curtea a invocat **principiul încrederii legitime** și, prin urmare, a constatat încălcarea art. 3 din Protocolul nr. 1. Curtea a aplicat din nou acest principiu în cauza Ekoglasnost împotriva Bulgariei, 2012. Deși niciuna dintre cele trei condiții noi introduse în legislația electorală nu ridică o problemă în sine, din cauza introducerii lor cu întârziere, partidul reclamant a avut doar o lună să le îndeplinească. Curtea a considerat că respectivele condiții de participare la alegeri impuse formațiunilor politice fac parte din normele electorale fundamentale. Prin urmare, acestea ar fi trebuit să beneficieze de aceeași stabilitate temporală ca și celelalte elemente de bază ale sistemului electoral. De asemenea, **Curtea a hotărât că dispozițiile în temeiul cărora s-a respins candidatura unui fost membru al clerului erau prea imprecise și, prin urmare, imprevizibile.** În consecință, au acordat organelor electorale o marjă de apreciere excesivă și au lăsat prea mult loc pentru arbitrarul în aplicarea acestei restrângeri (Seyidzade împotriva Azerbaidjanului, 2009).**

Pe rolul CtEDO au existat numeroase cauze având ca **obiect contenciosul electoral.** Curtea a stabilit că drepturile garantate de art. 3 din Protocolul nr. 1 acoperă nu numai procesul de organizare și gestionare a votării ci și modul de examinare a rezultatului alegerilor și litigiile privind numărarea voturilor și validarea rezultatelor alegerilor [Kovach împotriva Ucrainei, 2008, pct. 55 și urm.; Namat Aliyev împotriva Azerbaidjanului, 2010, pct. 81; Kerimova împotriva Azerbaidjanului, 2010, pct. 54; Davydov și alții împotriva Rusiei, 2017; Mugemangango împotriva Belgiei (MC), 2020].

Art. 3 din Protocolul nr. 1 conține anumite obligatii pozitive cu caracter procedural, care impun în special existența unui sistem intern pentru examinarea eficientă a plângerilor individuale și a căilor de atac în materie de drepturi electorale. Existența unui astfel de sistem este una dintre garanțiile esențiale ale alegerilor libere și corecte. Acest sistem asigură exercitarea efectivă a drepturilor individuale de a vota și de a candida la alegeri, menține încrederea generală a populației în modul în care autoritățile naționale organizează procesul electoral și constituie un instrument important la dispoziția statului pentru ca acesta să își poată îndeplini obligația pozitivă, impusă de art. 3 din Protocolul nr. 1, de a organiza alegeri democratice [Namat Aliyev împotriva Azerbaidjanului, 2010, pct. 81 și urm.; Uspaskich împotriva Lituaniei, 2016, pct. 93; Mugemangango împotriva Belgiei (MC), 2020, pct. 69].

Curtea a statuat că **etapele ulterioare alegerilor trebuie să fie încadrate de garanții procedurale specifice**; procesul trebuie să fie deschis și transparent, precum și să permită prezența observatorilor din rândul tuturor formațiunilor politice, inclusiv din opoziție. A subliniat totuși că art. 3 din Protocolul nr. 1 nu constituie un cod electoral menit să reglementeze toate aspectele procesului electoral. În consecință, nivelul controlului exercitat de Curte într-o astfel de cauză depinde de aspectul dreptului la alegeri libere în discuție. Orice derogare de la principiul votului universal trebuie să fie supusă unui control mai strict, dar statelor li se poate acorda o marjă de apreciere mai largă în ceea ce privește măsurile pentru împiedicarea candidaților să se prezinte la alegeri. Controlul Curții asupra măsurilor mai tehnice pe care le constituie numărarea voturilor și publicarea rezultatelor trebuie să fie și mai flexibil (Davydov și alții împotriva Rusiei, 2017, pct. 283-288).

O simplă eroare sau o neregulă în cadrul procesului electoral, în special în această etapă mai tehnică a procesului, nu denotă în sine o lipsă de echitate a alegerilor dacă se respectă principiile generale ale egalității, transparenței, imparțialității și independenței administrației electorale. Noțiunea de alegeri libere nu este amenințată decât:

i) dacă există DOVEZI ale încălcărilor procedurale care pot denatura libera exprimare a opiniei poporului, de exemplu în caz de distorsionare gravă a voinței alegătorilor, și

ii) dacă nu s-au examinat efectiv plângerile formulate în acest sens la nivel intern [Davydov și alții împotriva Rusiei, 2017, pct. 287; Mugemangango împotriva Belgiei (MC), 2020, pct. 72]. În consecință, pentru a determina Curtea să examineze modul în care plângerile legate de alegeri au fost tratate la nivel național, reclamantul trebuie să demonstreze că plângerile respective sunt „serioase și întemeiate” [Namat Aliyev împotriva Azerbaidjanului, 2010, pct. 78; Gahramanli și alții împotriva Azerbaidjanului, 2015, pct. 73; Davydov și alții împotriva Rusiei, 2017, pct. 289 și urm.; Mugemangango împotriva Belgiei (MC), 2020, pct. 78 și urm.].

Deciziile de invalidare a alegerilor trebuie să reflecte o reală imposibilitate de a stabili dorințele alegătorilor (Kovach împotriva Ucrainei, 2008). În cauza Kerimova împotriva Azerbaidjanului, 2010, Curtea a constatat că manipulările frauduloase comise de doi membri ai unor birouri electorale nu au reușit să afecteze rezultatul final al alegerilor, câștigate de reclamantă. Totuși, autoritățile naționale au invalidat rezultatele încălcând legislația electorală națională și netinând seama de impactul limitat al efectelor manipulărilor frauduloase. Procedând astfel, autoritățile naționale i-au ajutat de fapt pe acei membri ai birourilor electorale la obstrucționarea procesului electoral. Această decizie a adus atingere în mod arbitrar drepturilor electorale ale reclamantei împiedicându-i accesul la funcția parlamentară. Aceasta indica totodată o lipsă de considerație față de integritatea și eficacitatea procesului electoral, fapt care nu poate fi în concordanță cu spiritul dreptului la alegeri libere. Rolul instanțelor nu este în niciun caz acela de a modifica exprimarea poporului. Astfel, în două cauze [*I.Z. împotriva Greciei*, decizia Comisiei, 1994; și *Babenko împotriva Ucrainei* (dec.), 1999], organele Convenției au examinat plângerile unor candidați nealeși, care s-au plâns de caracterul inechitabil al proceselor electorale, dar le-au respins plângerile din cauza lipsei vreunui prejudiciu real cu privire la rezultatul alegerilor. În cauza *Riza și alții împotriva Bulgariei*, 2015, rezultatele de la 23 de secții de votare din străinătate au fost

invalidate din cauza unor pretinse nereguli, ceea ce a avut drept consecință revocarea mandatului unui parlamentar. Curtea a examinat atât ingerința în dreptul de vot a 101 alegători, cât și dreptul de a candida al parlamentarului revocat și al partidului pe care l-a reprezentat. Aceasta a precizat că au fost invocate numai motive pur formale pentru anularea alegerilor în mai multe secții de votare. Mai mult, circumstanțele reținute de instanță în motivarea deciziei sale nu erau prevăzute, într-un mod suficient de clar și previzibil, în legislația națională și nu s-a dovedit că acestea ar fi afectat voturile alegătorilor sau că ar fi denaturat rezultatul alegerilor. În consecință, Curtea a constatat încălcarea art. 3 din Protocolul nr. 1. **Deciziile de invalidare a voturilor trebuie așadar să reflecte o reală imposibilitate de a stabili dorințele alegătorilor.**

În cauza *Mugemangano împotriva Belgiei* (MC), 2020, Curtea a clarificat domeniul de aplicare al garanțiilor procedurale corespunzătoare și suficiente pentru a preveni arbitrariul, impuse pentru examinarea eficientă a litigiilor electorale de art. 3 din Protocolul nr. 1. Reclamantul, care nu a reușit să obțină un loc în Parlamentul Regiunii Valone pentru că i-au lipsit doar 14 voturi, a solicitat reexaminarea a aproximativ 20 000 de buletine de vot. Deși comisia competentă a constatat temeinicia contestației reclamantului și a propus renumărarea, Parlamentul Valon, care nu se constituise încă la momentul faptelor, a decis să nu țină seama de această concluzie și a aprobat toate prerogativele reprezentanților aleși. Curtea a subliniat, în primul rând, că autonomia parlamentară poate fi exercitată în mod valabil numai în conformitate cu statul de drept. Prin urmare, aceasta a ținut seama de faptul că Parlamentul Valon a examinat și a respins contestația reclamantului înainte ca membrii săi să depună jurământul și ca prerogativele acestora să fie aprobate. În ceea ce privește domeniul de aplicare al garanțiilor procedurale împotriva arbitrariului, Curtea a subliniat că garanțiile de imparțialitate ale unui organ decizional sunt menite să asigure faptul că decizia luată se bazează exclusiv pe considerente de fapt și de drept, nu pe considerente politice. Având în vedere că, prin definiție, parlamentarii nu pot fi „neutri din punct de vedere politic”, într-un sistem în care parlamentul este singurul judecător al alegerii membrilor săi, era necesar să se acorde o atenție deosebită garanțiilor de imparțialitate prevăzute în legislația națională în ceea ce privește procedura de examinare a contestațiilor la rezultatele alegerilor. De asemenea, puterea discreționară a acestui organ nu trebuie să fie excesivă, ci trebuie să fie, cu un nivel suficient de precizie, circumscrisă de dispozițiile de drept intern. Procedura în materie de contencios electoral trebuie, de asemenea, să garanteze o decizie echitabilă, obiectivă și motivată suficient. Reclamantii trebuie să aibă posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere și de a prezenta orice argumente pe care le consideră relevante pentru apărarea intereselor lor prin intermediul unei proceduri scrise sau, după caz, în cadrul unei ședințe publice. Aplicând principiile menționate, în situația de fapt, Curtea a constatat că organul care a examinat contestația reclamantului nu a oferit garanțiile de imparțialitate necesare, iar puterea discreționară a acestuia nu a fost delimitată cu suficientă precizie de dispozițiile de drept intern. De asemenea, garanțiile acordate reclamantului în cursul procedurii au fost insuficiente, fiind introduse în mod discreționar.

Curtea a subliniat, de asemenea, necesitatea de a oferi garanții suficiente împotriva arbitrariului în cadrul procedurilor autorităților naționale, inclusiv necesitatea de a prezenta

motive suficiente. În cauza **Partidul Politic „Patria” și alții împotriva Republicii Moldova, 2020**, excluderea unui partid din cursa electorală cu 3 zile înainte de alegerile parlamentare din cauza presupusei utilizări de fonduri străine nedeclarate a fost **considerată arbitrară** ca urmare a lipsei unor garanții procedurale suficiente.

Încălcarea obligației de către CCR de a acorda suficiente garanții împotriva arbitrarului, **precum și modificarea de către aceasta a exprimării voinței poporului de a alege ca președinte al României unul dintre cei doi candidați care au obținut cele mai multe voturi în primul tur de scrutin** (Călin Georgescu și Elena Valerica Lasconi) reiese și din comportamentul CCR care:

- a) la data de **02 decembrie 2024** a dat un comunicat de presă potrivit căruia, **cu unanimitate de voturi, în respectul votului popular exprimat în primul tur al alegerilor prezidențiale din anul 2024**, judecătorii constituționali au hotărât: respingerea cererii de anulare a alegerilor, confirmarea și validarea rezultatelor primului tur de scrutin și organizarea celui de-al doilea tur la care participă **domnul Călin Georgescu și doamna Elena-Valerica Lasconi**, în această ordine.
- b) Hotărârea nr. 31 din 02 decembrie 2024 a fost motivată și publicată în Monitorul Oficial la data de 03.12.2024, fiind **definitivă și general obligatorie**, iar în baza ei s-a organizat cel de al doilea tur al alegerilor, parte din cetățenii României exercitându-și dreptul de vot la secțiile de votare din străinătate în data de **06.12.2024**;
- c) potrivit considerentelor Hotărârii nr. 30 din 02.12.2024, pronunțată în dosarul nr.3671F/2024 prin care s-a respins cererea de anulare formulată de dl Terheș Cristian, CCR:
  - la parag 21 se menționează că prin încheierea din 28.11.2024 a fost luată în dezbatere, printre altele, și convocarea CSAT pentru data de 28.11.2024, ora 14.00;
  - la parag 29 -31, *curtea reține că ” și-a format convingerea că rezultatul numeric al alegerilor a fost **corect stabilit**.Prin urmare, Curtea apreciază că nu mai este necesară continuarea reverificării și renumărării buletinelor de vot cuprinzând voturile valabil exprimate și cele nule la alegerile pentru funcția de Președinte al României din data de 24 noiembrie 2024 de la secțiile de votare din străinătate.*

*30. Curtea reține că **nici Biroul Electoral Central și nici celelalte birouri electorale nu au identificat elemente de natură să conducă la reținerea existenței unor nereguli de natură a afecta rezultatul numeric al alegerilor**. Examinarea Curții Constituționale converge către aceeași concluzie și, în consecință, Curtea constată că **nu sunt întrunite condițiile prevăzute de art.52 alin.(1) din Legea nr.370/2004**, conform cărora Curtea Constituțională anulează alegerile în cazul în care votarea și stabilirea rezultatelor au avut loc prin fraudă de natură să modifice atribuirea mandatului sau, după caz, ordinea candidaților care participă la al doilea tur de scrutin.*

31. Cu privire la argumentele învederate în susținerea cererii de anulare referitoare la modul de desfășurare a campaniei electorale în preziua votului sau

*în mediul online ori la votul exercitat de alegători care nu aveau dreptul să voteze pe liste suplimentare deoarece aveau domiciliul în aceeași unitate administrativ-teritorială în care se afla secția de votare la care au votat, **Curtea reține că aceste aspecte nu au fost motivate de autorul cererii, astfel că nu pot fi analizate în acest cadru procesual.***”

- În **opinia concurentă a doamnei jud. Elena Simina Tănăsescu** se reține:

” 2. Cu titlu preliminar se constată că, în baza art.146 lit.f) din Constituție, Curtea Constituțională a României veghează la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României și confirmă rezultatele sufragiului. **Contenciosul electoral privind alegerile prezidențiale se desfășoară atât în fața instanțelor judecătorești de drept comun** (de exemplu, contestarea registrului ori a listelor electorale, contestarea înregistrării alianțelor electorale, etc.), **cât și în fața Curții Constitutionale** (contestarea înregistrării candidaturilor ori a piedicilor la desfășurarea campaniei electorale, precum și anularea alegerilor ori validarea rezultatelor). **Procedura de judecată, atât în fața instanțelor judecătorești (a se vedea art.68 din Legea nr.370/2004), cât și în fața Curții Constituționale, are caracter de urgență.**”

”14. ... Curtea a solicitat renumărarea tuturor voturilor exprimate în cadrul scrutinului din 24 noiembrie 2024. În această privință **trebuie făcute două precizări:**

- la termenul din 28 noiembrie 2024 Curtea Constituțională **stia** din documentele care i-au fost transmise de către BEC în vederea validării alegerilor că renumărarea voturilor fusese solicitată și realizată (uneori și de patru ori) în unele secții de votare, la solicitarea competitorilor electorali care au depus întâmpinări în acest sens. De altfel, tocmai astfel renumărări au condus la corectarea erorilor materiale menționate și în cererea de anulare din cauza de față. Este adevărat însă că nu fusese realizată o renumărare a tuturor buletinelor de vot înregistrate în cadrul primului tur al alegerilor prezidențiale din 2024, căci acest lucru nu ar fi fost posibil în absența constatării unei „fraude” de tipul celei menționate în art.52 din Legea nr.370/2024.

- la termenul din 28 noiembrie 2024 Curtea Constituțională **stia că în aceeași zi urma să aibă loc o ședință a Consiliului Suprem de Apărare a Țării (CSAT), care avea pe ordinea de zi evaluarea unor potențiale riscuri la adresa securității naționale legate de desfășurarea procesului electoral. În aceste condiții, amânarea soluționării prezentei cauze până la comunicarea publică a concluziilor ședinței CSAT apărea ca justificată, cu atât mai mult cu cât o amânare cu doar o zi nu impieta asupra calendarului electoral stabilit prin Hotărârea Guvernului nr.1061/2024** privind aprobarea Programului calendaristic pentru realizarea acțiunilor necesare pentru alegerea Președintelui României în anul 2024 (a se vedea pct.105-107 din Anexa 1 la HG nr.1061/2024 – Programul calendaristic pentru realizarea acțiunilor necesare pentru alegerea Președintelui României în anul 2024).

15. Conform Comunicatului de presă din data de 28 noiembrie 2024, CSAT a constatat „existența unor atacuri cibernetice cu scopul de a influența corectitudinea procesului electoral”, care au constat în „tratamentul preferențial” al unui candidat în timpul campaniei electorale. Pe cale de consecință, CSAT „a solicitat autorităților cu atribuții în domeniul securității naționale, celor cu atribuții în buna desfășurare a procesului electoral, precum și organelor de urmărire penală să întreprindă de urgență demersurile necesare, conform competențelor lor legale, pentru clarificarea aspectelor prezentate în ședința CSAT”. În aceeași zi a fost făcut public și un comunicat al Serviciului de Telecomunicații Speciale (STS), care a arătat că „în perioada premergătoare alegerilor și pe timpul desfășurării acestora, atacurile cibernetice au înregistrat o creștere numerică și a complexității”, dar a precizat că toate „au fost blocate la nivelul echipamentelor de securitate”. Totodată, STS a precizat că „nu există suspiciuni sau indicii referitoare la aceste atacuri cibernetice care să fi avut ca efect modificarea sau alterarea datelor din infrastructura IT&C suport pentru alegerile din 24 noiembrie 2024, nefiind influențată corectitudinea procesului electoral”. STS a reiterat faptul că „rezultatele oficiale ale alegerilor sunt cele consemnate pe hârtie”.
16. Având în vedere faptul că autorul sesizării nu a invocat și nici justificat vreo fraudă care să vizeze votarea și de natură să afecteze stabilirea rezultatelor alegerilor (conform art.52 din Legea nr.370/2004), că nu a solicitat renumărarea voturilor, că CSAT și STS nu au identificat fraude legate de votarea și stabilirea rezultatelor alegerilor, precum și ținând seama de termenele stabilite prin Hotărârea Guvernului nr.1061/2024 și de caracterul de urgență al contenciosului electoral, Curtea Constituțională ar fi putut la acel termen să revină asupra solicitării adresate BEC - de a realiza renumărarea voturilor (a se vedea și art.259 c.pr.civ) - și să respingă cererea de anulare a alegerilor pe baza documentelor deja existente la dosarul cauzei încă din data de 29 noiembrie 2024. Aceasta a fost soluția pe care am susținut-o și la termenul din 29 noiembrie 2024 și care a rămas minoritară. Această soluție pare astăzi cu atât mai justificată cu cât renumărarea voturilor nu a fost finalizată nici până la noul termen de judecată, fixat pentru data de 2 decembrie 2024, iar la acest al treilea termen Curtea a renunțat la solicitarea anterior adresată BEC și a respins cererea de anulare a alegerilor ca nemotivată, în esență pentru că nu a fost probată o fraudă de natură să afecteze rezultatele alegerilor. Or, această stare fapt era cunoscută încă din data de 29 noiembrie 2024 și putea fi constatată chiar și în data de 28 noiembrie 2024. Constatarea inadmisibilității cererii de anulare a alegerilor anterior datei de 2 decembrie 2024 ar fi avut avantajul de a respecta calendarul alegerilor prezidențiale stabilit prin Hotărârea Guvernului nr.1061/2024 și de a evita incertitudinea alegătorilor cu privire la soarta voturilor exprimate în cadrul scrutinului.

- În opinia concurentă a dnei jud Laura Iuliana Scânteii se reține: .

11. În opinia noastră, termenele legale pentru introducerea și soluționarea cererilor de anulare a alegerilor prezidențiale prevăzute de Legea nr.370/2004 sunt termene imperative. Astfel, art.52 alin.(2) stabilește un termen de cel mult 3 zile de la închiderea votării pentru introducerea cererii de anulare a alegerilor, iar nedepunerea în acest termen (un termen de decădere) atrage respingerea cererii ca tardiv introdusă, sancțiune consacrată și în jurisprudența Curții. Art.52 alin.(3) stabilește în mod expres și imperativ un termen pentru soluționarea de către Curtea Constituțională, a cererii de anulare a alegerilor, respectiv până la data prevăzută de lege pentru aducerea la cunoștința publică a rezultatului alegerilor. În considerarea și pentru respectarea acestui termen legal prevăzut de art.52 alin.(3), instanța constituțională a dispus în ședința din 28 noiembrie 2024, amânarea deciziei cu privire la soluționarea cererii de anulare și validarea rezultatelor pentru ziua de 29 noiembrie 2024, Curtea neputând stabili măsuri pentru administrarea probelor cu nerespectarea termenelor legale. Caracterul imperativ al termenului de soluționare a cererii de anulare a alegerilor rezultă din importanța domeniului reglementat care privește validarea rezultatelor alegerilor prezidențiale, fiind justificat de necesitatea asigurării unui climat de predictibilitate la nivel social și politic. Celeritatea în soluționarea cererii este esențială pentru menținerea unui nivel de încredere în rândul cetățenilor în procesul organizării și desfășurării unor alegeri libere și corecte, iar suspiciunile sesizate cu privire la legalitatea procesului de votare și de stabilire a rezultatelor alegerilor pentru funcția de Președinte trebuie soluționate de Curtea Constituțională cât mai rapid, până la data validării alegerilor și cu încadrarea în termenele și calendarul alegerilor prezidențiale stabilite în condițiile art.81 alin.(3) din Constituție și art.54 din Legea nr.370/2004. Dacă am considera că termenul prevăzut la art.52 alin.(2) nu este imperativ, atunci, prin reductio ad absurdum, se poate ajunge la situația în care, în urma unei/mai multor cereri de anulare a alegerilor prezidențiale, prin amânări successive, s-ar bloca sine die, finalizarea procesului electoral, prin imposibilitatea de a valida rezultatele alegerilor.
12. Totodată, cu privire la titularul cererii de anulare, considerăm că în materia validării alegerilor prezidențiale, controlul exercitat de Curtea Constituțională se constituie într-un control constituțional obiectiv. Așa cum a stabilit Curtea Constituțională în jurisprudența sa, sintagma „veghează la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui“, cuprinsă în art.146 lit.f) din Constituție, nu trebuie interpretată restrictiv, doar în sensul exercitării unui control de legalitate subsumat respectării Legii nr.370/2004, ci prin raportare la prevederile art.1 alin.(5) din Constituție privind supremația Constituției, ceea ce impune coroborarea art.146 lit.f) din Constituție cu art.142 alin.(1) din Constituție și art.1 alin.(2) din Legea nr.47/1992. Ca atare, atribuția Curții Constituționale de a veghea la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui nu poate fi disociată de rolul Curții Constituționale în arhitectura constituțională, acela de

garant al supremației Constituției. De aceea, competența instanței constituționale nu poate fi redusă numai la un control de legalitate propriu-zis, ci aceasta se alătură controlului de constituționalitate pe care numai Curtea Constituțională are competența de a-l exercita. Controlul de constituționalitate, în ansamblul său, este o garanție juridică fundamentală a supremației Constituției, astfel încât limitarea exercitării sale, în ipoteza unei atribuțiuni constituționale în considerarea căreia Curtea Constituțională a fost înzestrată cu judecarea legalității unor acte/fapte juridice, nu poate fi acceptată (a se vedea Hotărârea nr.66/2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.907 din 8 noiembrie 2019). Practic, „prin reglementarea acestei atribuțiuni în sarcina Curții Constituționale, și nu a instanțelor judecătorești, legiuitorul constituant nu a dorit înlăturarea controlului de constituționalitate a actelor normative care privesc domeniul alegerilor pentru Președintele României, ci conferirea în sarcina Curții Constituționale a atribuției de verificare a legalității operațiunilor electorale realizate, imbinând, astfel, în cadrul competenței aceleiași autorități publice, atât controlul de constituționalitate, cât și pe cel de legalitate propriu-zis, efectele actului jurisdicțional al Curții Constituționale astfel pronunțat subsumându-se art.147 alin.(1) și (4) din Constituție” (Hotărârea nr.66/2019 precitată).

13. Având în vedere cele expuse mai sus, cu privire la **atribuția expresă de a soluționa cererile de anulare a alegerilor formulate de subiecții de drept calificați, așa cum este prevăzută în art.52 alin.(2) din Legea nr.370/2004**, rezultă că **instanța de contencios constituțional se comportă ca o instanță de judecată care verifică legalitatea desfășurării procesului electoral, însă în cadrul competenței sale generale, așa cum este prevăzută în Constituție la art.146 lit.f)** de „a verifica, în ultimă instanță, toate operațiunile electorale care privesc procedura de alegere a Președintelui României pe întreaga perioadă cuprinsă între declanșarea procedurii de alegere și finalizarea sa” (Hotărârea nr.79/2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.960 din 28 noiembrie 2019). Așadar, acționând ca judecător în materie electorală dar în cadrul competenței generale de garant al supremației Constituției, **Curtea poate să verifice, la sesizarea unor subiecți de drept determinați prin lege, în cazul în care o astfel de cerere de anulare este motivată și însoțită de dovezile pe care se întemeiază, acele fapte, acțiuni, omisiuni care pot constitui fraude electorale de natură să modifice atribuirea mandatului sau după caz, ordinea candidaților care pot participa la doilea tur de scrutin**, ceea ce înseamnă că ne aflăm într-un contencios constituțional obiectiv, în care nu se protejează doar un interes legitim privat al participanților la procesul electoral, ci se protejează un interes legitim public, și anume respectarea legalității și, implicit, a constituționalității procedurilor și normelor electorale pentru alegerea Președintelui României. Din acest motiv, apreciem că este admisibilă orice solicitare de anulare a alegerilor dacă sunt îndeplinite condițiile formale prevăzute de art.52 alin.(2) din Legea nr.370/2004, fără a fi necesar ca subiecții de drept respectivi (de exemplu un candidat care a

participat la alegeri invocă și dovedește posibile fraude de natură să modifice ordinea candidaților de pe primele locuri deși candidatul – petent nu s-a clasat pe unul dintre aceste locuri) să invoce și să probeze și încălcarea unui interes legitim privat. Dacă am accepta interpretarea că prevederile art.52 alin.(2) din Legea nr.370/2004 reflectă un contencios electoral subiectiv, am restrânge atât scopul normei respective de a proteja legalitatea procedurilor și veridicitatea rezultatelor alegerilor prezidențiale, cât și competența generală a Curții Constituționale, întemeiată pe dispozițiile constituționale ale art.146 lit.f).

14. Prin urmare, acționând într-un dublu rol, atât de garant al supremației constituției, realizând control de constituționalitate, cât și de instanță de judecată pentru soluționarea cererilor de anulare a alegerilor prezidențiale, instanța de contencios constituțional realizează un contencios constituțional obiectiv, în sensul în care **subiectul de drept calificat de lege pentru a formula cererea de anulare conform art.52 alin.(2) din Legea nr.370/2004 nu trebuie să invoce încălcarea unui interes legitim privat pentru ca sesizarea sa să fie admisibilă, fiind suficient să invoce și să probeze efectiv și întemeiat nelegalitatea procedurilor de votare și de stabilire a rezultatelor care au condus la o fraudă de natură să schimbe ordinea candidaților sau atribuirea mandatului, prin urmare încălcarea unui interes legitim public: și anume ca procedura de alegere a Președintelui României să fie legală.**
15. În concluzie, faptul că un candidat care a participat la alegerile prezidențiale contestă aspecte care vizează modul de obținere a rezultatelor de către alți candidați, respectiv proceduri care au condus la alterarea voinței alegătorilor, fără să poată justifica un interes legitim privat în formularea acțiunii nu trebuie sancționată de Curtea Constituțională prin respingerea ca inadmisibilă a contestației, întrucât, într-un astfel de caz, contenciosul constituțional electoral obiectiv realizat în temeiul art.146 lit.f) din Constituție s-ar transforma într-un simplu contencios electoral subiectiv, ceea ce ar afecta chiar rolul Curții Constituționale de garant al respectării Constituției.
16. Așadar, **fără a nega competența Curții Constituționale de a analiza și verifica motivele și probele indicate de petent în susținerea cererii de anulare a alegerilor, o competență legală ce se întemeiază pe rolul Curții Constituționale de a veghea la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României și de a confirma rezultatul sufragiului astfel cum este prevăzut de art.146 lit.f) din Constituție, apreciem că prin măsurile procedurale dispuse exclusiv pentru soluționarea cererii de anulare formulate de un subiect de drept determinat, constând în solicitarea unor verificări suplimentare, a unor informații și date de la autoritățile implicate în procesul electoral, pentru clarificarea unor aspecte care țin de corectitudinea și legalitatea alegerilor, Curtea trebuie să aibă în vedere doar conținutul cererii de anulare, motivele și dovezile pe care se întemeiază petentul și să nu extindă în mod arbitrar sau excesiv, peste termenele legale prevăzute pentru soluționarea cererii ori cu afectarea calendarului**

alegerilor, conținutul acestor verificări la aspecte care fie nu au fost sesizate de petent prin cererea de anulare, fie nu sunt de natură să indice o vădită fraudă generalizată de natură să modifice ordinea candidaților pentru turul al doilea. Prin probele administrate, Curtea Constituțională urmărește verificarea legalității operațiunilor electorale în baza principiului legalității actelor și faptelor juridice, în general, având obligația de a identifica doar acele nereguli care constituie o fraudă de natură să modifice rezultatul alegerilor. Prin urmare, în soluționarea cererilor de anulare a alegerilor, Curtea Constituțională este chemată să realizeze un control jurisdicțional și democratic al alegerilor, care la rândul lui trebuie finalizat în termenele legale, cu celeritate, pentru a nu accentua suspiciunile cu privire la corectitudinea procesului electoral sau cu privire la procedura de validare a rezultatului scrutinului.

17. Distinct și independent de soluționarea unor cereri de anulare a alegerilor prezidențiale, precum și în lipsa formulării unor astfel de cereri de către subiecții de drept determinați, Curtea Constituțională, în virtutea rolului său de garant al supremației Constituției în arhitectura constituțională, păstrează și exercită competența sa constituțională unică, generală și deplină de a veghea la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României și de a realiza un control constituțional deplin și obiectiv pentru confirmarea/validarea rezultatului alegerilor pentru funcția de Președinte al României, competență care rezultă direct din textul constituțional, conform atribuției prevăzute la art. 146 lit.f).

În considerarea argumentelor expuse, în acord cu jurisprudența în materia contenciosului electoral prezidențial, Curtea ar fi trebuit să respingă ca neîntemeiată, cererea de anulare a alegerilor formulată de petentul Terheș Cristian Vasile, cel mai târziu la data de 29 noiembrie 2024, neexistând în conținutul cererii de anulare, dovezi întemeiate de fraudă în privința procesului de votare din data de 24 noiembrie 2024, a modului de înregistrare și de stabilire a rezultatelor alegerilor prin procesele verbale ale birourilor electorale ori de fraudă prin anularea unui număr considerabil de voturi valabil exprimate, și care să fie de natură să modifice ordinea candidaților care pot participa la al doilea tur de scrutin.”

d) Cu toate acestea, pe baza acelorași informații care le erau cunoscute încă de la data de 28.11.2024 așa cum arată dna judecător Elena Simina Tănăsescu în opinia concurentă la hotărârea nr. 31/02.12.2024 și în exercitarea acelorași atribuții constituționale și legale care puteau fi exercitate numai în limitele, termenele și la solicitarea persoanelor indicate la art. 52 din Legea nr. 370/2004, pentru respectarea principiului legalității, așa cum arată dna judecător Laura Iuliana Scânteii, în opinia concurentă la hotărârea nr. 31/02.12.2024, după 4 zile, judecătorii Curții Constituționale a României au adoptat, în unanimitate, au adoptat o Hotărârea nr. 32/06.12.2024 fundamentată pe suspiciunile din ”notele de informare” ale serviciilor secrete, întocmite după stabilirea rezultatelor primul

tur de scrutin și care nu prezentau nimic cert față de prezentate în comunicatul de presă al Administrației Prezidențiale referitor la ședința CSAT din 28.11.2024.

Este surprinzător cum contrar opiniilor exprimate și motivate pe larg cu 4 zile înainte, d-nele judecătore Elena Simina Tănăsescu și Laura Iuliana Scânteii, au votat pentru anularea întregului proces electoral, dincolo de competențele constituționale ale CCR de confirmare/validare a rezultatului alegerilor.

Tot la fel de surprinzător este că și restul judecătorilor CCR au votat anularea întregului proces electoral, proces care se afla în primă desfășurare în turul al doilea de scrutin în baza propriei Hotărâri nr. 31 din 02.12.2024.

Față de mențiunile prevăzute la parag, 22 din Hotărârea nr. 32/06.12.2024 privind prelungirea ilegală, de către CCR a mandatului actualului președinte, Klaus Iohannis, avem bănuiala legitimă că s-au exercitat presiuni asupra judecătorilor CCR pentru a pronunța această hotărâre, ea nefiind fundamentată pe motive de fapt și de drept, ci pe motive politice.

În continuare, Biroul Electoral Central – autoritate publică centrală de specialitate autonomă, care are obligația respectării dispozițiilor OUG nr. 57/2019 privind codul administrativ, precum și dispozițiile Legii nr. 24/2000, a procedat la punerea în executare a soluției CCR, înainte ca hotărârea să fie motivată și să fie publicată în Monitorul Oficial, pe baza comunicatului de presă al CCR, emițând Decizia nr. 230D/06.12.2024, în condițiile în care exprimarea votului de către cetățeni era în plină desfășurare la secțiile din străinătate, în cadrul celui de al doilea tur de scrutin organizat conform Hotărârii CCR nr. 31 din 02.12.2024, hotărâre publicată în Monitorul Oficial la data de 03.12.2024, definitivă, general obligatorie și nedesființată.

Decizia CCR nr. 230D/06.12.2024 prin care s-a dispus încetarea, de îndată, a operațiunilor de votare la secțiile de vot din străinătate și de încetare imediată a operațiunilor de pregătire a votării nu a fost publicată în Monitorul Oficial, motiv pentru care prin raportare la dispozițiile art. 12 alin. (3) din Legea nr. 24/2000 ea nu a intrat în vigoare, este inexistentă și nu produce efecte juridice.

Decizia CCR nr. 230D/06.12.2024 a fost emisă prin exercitarea unui abuz de putere de către BEC, deoarece potrivit art. 17 din Legea nr. 370/2004 (în baza căreia s-a constituit BEC) aceasta nu are în atribuții să dispună încetarea, de îndată, a operațiunilor de votare și nici nu existau prevederi în această lege care să reglementeze anularea întregului proces electoral, care să poată fi puse în aplicare de către BEC în exercitarea atribuțiilor prevăzute de Legea nr. 370/2004.

În continuare, BEC a procedat la emiterea unei noi Decizii nr. 230D/07.12.2024 prin care a dispus încetarea activității tuturor birourilor electorale. Nici această decizie nu a fost publicată în Monitorul Oficial, motiv pentru care ea este inexistentă și nu poate produce efecte juridice, având în vedere dispozițiile art. 12 alin. (3) din Legea nr. 24/2000. Și această decizie a fost emisă cu exercitarea unui abuz de putere de către BEC, în condițiile în care legea nu îi stabilește asemenea competențe, iar *Regulamentul de organizare și funcționare a birourilor electorale a birourilor electorale constituite pentru alegerea Președintelui României din anul 2024*, adoptat și publicat în Monitorul Oficial nr. 928 din 16 septembrie 2024, este în continuare în vigoare.

Drepturile civile încălcate ca urmare a adoptării Hotărârii CCR nr. 32/06.12.2024 și a Deciziei BEC nr. 230D/06.12.2024 sunt:

- a) **dreptul de a vota:** garantat de art. 36 din Constituția României, Legea nr. 370/2004 și art. 3 din Protocolul 1 la CEDO. În condițiile în care rezultatele primului tur de scrutin pentru alegerea Președintelui României din anul au fost confirmate și validate, cetățenii aveau dreptul de a vota pentru a își alege președintele în cadrul celui de al doilea tur de scrutin, drept pe care unii cetățeni și l-au și exercitat la secțiile de votare din străinătate. Cu toate acestea, aceștia s-au trezit lipsiți de dreptul de a vota pentru a își alege președintele, ca urmare a adoptării de către CCR, în mod intempestiv, a Hotărârii nr. 32/07.12.2024, pusă în executare de către BEC, prin exercitarea unui abuz de putere;
- b) **dreptul de a fi ales:** garantat de art. 37 din Constituția României, Legea nr. 370/2004 și art. 3 din Protocolul 1 la CEDO. Candidații la președinția României, Călin Georgescu și Elena Valerica Lasconi, au fost validați de către CCR ca și participanți la al doilea tur de scrutin și au și fost votați de către parte din cetățeni, însă cu toate acestea dreptul lor de a candida și a fi aleși a fost îngrădit de către CCR ca urmare a adoptării, în mod intempestiv, a Hotărârii nr. 32/07.12.2024, pusă în executare de către BEC, prin exercitarea unui abuz de putere
- c) **dreptul poporului român de a exercita suveranitatea națională prin organele sale reprezentative, constituite prin alegeri libere, periodice și corecte conform art.2 alin.(1) din Constituție și cu respectarea valorilor constituționale prevăzute la art. 1 alin. (3), respectiv a principiului legalității prevăzut la art.1 alin.(5) din Constituție, în speță de a alege Președintele României, în condițiile în care mandatul actualului președinte expiră la data de 21 decembrie 2024.** Prin Hotărârea nr. 32/06.12.2024, CCR a anulat întregul proces electoral pentru alegerea președintelui României și a prelungit mandatul actualului președinte până la depunerea mandatului președintelui nou-ales, adică pe o perioadă nedeterminată, prin exercitarea unui abuz de putere, deoarece Constituția nu îi conferă astfel de competențe, fiind astfel îngrădite dreptul poporului român de a exercita suveranitatea națională prin alegerea periodică, liberă și corectă a Președintelui României. Totodată, la această îngrădire a contribuit și BEC care prin exercitarea unui abuz de putere, fără să aibă competențe legale, a dispus încetarea, de îndată, a operațiunilor de votare în cadrul celui de al doilea tur de scrutin organizat în baza Hotărârii definitive a CCR nr. 31/02.12.2024 care nu a fost desființată și care este și în prezent în vigoare.
- d) **Dreptul cetățenilor României de a trăi într-un stat de drept și democratic în care principiul securității juridice este respectat, iar drepturile fundamentale sunt garantate:** conform art. 1 lin 3 din Constituția României, România este stat de drept, democratic, în care drepturile fundamentale sunt respectate. Or, așa cum am arătat anterior, după ce a fost confirmat rezultatul primului tur de scrutin au fost validate și a început votarea în cadrul celui de al doilea tur de scrutin, CCR a dispus anularea întregului proces electoral, hotărârea fiind adoptată cu depășirea competențelor legale

și constituționale și cu invocarea unor aspecte pur formale, modificând astfel exprimarea poporului. Totodată, a fost încălcat și art. 3 din Protocolul 1 la CEDO, deoarece libera exprimare a opiniei poporului cu privire la alegerea președintelui României a fost anulată.

II. Dreptul de acces la instanță pentru a avea o cale de atac efectivă pentru constatarea încălcării drepturilor civile și remedierea acestor încălcări

Potrivit jurisprudenței CtEDO privind dreptul la alegeri libere, **statele trebuie să se asigure că plângerile întemeiate ale persoanelor fizice cu privire la neregulile electorale sunt într-adevăr examinate și că deciziile sunt motivate suficient.**

În cauzele având ca obiect litigii postelectorale, Curtea a făcut deosebirea în funcție de chestiunea **dacă litigiile au fost examinate sau nu de o instanță de judecată la nivel național** (Riza și alții împotriva Bulgariei, 2015, pct. 94; Paunović și Milivojević împotriva Serbiei, 2016, pct. 68).

În cazul în care **legislația națională a încredințat examinarea litigiilor postelectorale unei instanțe de judecată, Curtea a examinat cauza exclusiv în raport cu art. 3 din Protocolul nr. 1**, constatând că nu este necesară o evaluare separată în raport cu art. 13 din Convenție (Podkolzina împotriva Letoniei, 2002, pct. 45; Kerimova împotriva Azerbaidjanului, 2010, pct. 31-32; Gahramanli și alții împotriva Azerbaidjanului, 2015, pct. 56; Davydov și alții împotriva Rusiei, 2017, pct. 200; Abdalov și alții împotriva Azerbaidjanului, 2019), sau că nu s-a ridicat o problemă separată în raport cu articolul menționat (Riza și alții împotriva Bulgariei, 2015, pct. 95).

Pe de altă parte, **în cazul în care litigiul postelectoral nu a fost examinat de o instanță de judecată la nivel național, Curtea a efectuat o evaluare separată a capătului de cerere în temeiul art. 13** [Grosaru împotriva României, 2010; Paunović și Milivojević împotriva Serbiei, 2016; Mugemangango împotriva Belgiei (MC), 2020].

Curtea a precizat că, **în domeniul electoral, numai căile de atac capabile să asigure buna funcționare a procesului democratic pot fi considerate efective** (Petkov și alții împotriva Bulgariei, 2009). În cauza Petkov și alții împotriva Bulgariei, 2009, reclamantii au **fost radiati din listele de candidați cu doar 10 zile înainte de vot, în temeiul unei legi adoptate cu mai puțin de 3 luni înainte**. Deciziile de radiere au fost **ulterior declarate nule**, însă autoritățile electorale **nu i-au reintrodus pe reclamantii pe listele de candidați, deci aceștia nu puteau să se prezinte la alegeri**. Curtea a considerat că, întrucât calea de atac disponibilă în cadrul alegerilor oferea numai o reparație pecuniară, **nu se putea considera că este efectivă în sensul art. 13 din Convenție**. În cauza *Grosaru împotriva României*, 2010, Curtea a constatat că reclamantul, **candidat neales la alegerile parlamentare, nu a putut obține exercitarea controlului judecătoresc asupra interpretării legislației electorale în litigiu și a constatat încălcarea art. 13 din Convenție coroborat cu art. 3 din Protocolul nr. 1**. De asemenea, Curtea a constatat o astfel de încălcare a art. 13 din Convenție coroborat cu art. 3 din Protocolul nr. 1 în cauza *Paunović și Milivojević* împotriva Serbiei, 2016, care a avut ca obiect **lipsa posibilității de a contesta efectiv revocarea ilegală a mandatului unui parlamentar** (pct. 68-72).

În cazul în care există o cale de atac, eventualele **nereguli** pot fi sesizate Curții în raport cu art. 3 din Protocolul nr. 1. Astfel de nereguli ar putea constitui o încălcare a acestui articol în cazul în care pun sub semnul întrebării integritatea procesului electoral. **Procesul de luare a deciziilor privind neeligibilitatea sau contestarea rezultatelor alegerilor trebuie să fie înconjurat de un minimum de garanții împotriva arbitrariului** (Davydov și alții împotriva Rusiei, 2017, pct. 288). În special, **deciziile în discuție trebuie să fie luate de un organ având minimumul de garanții de imparțialitate**. De asemenea, **puterea discreționară a acestui organ nu trebuie să fie excesivă**: trebuie să fie, cu **un nivel suficient de precizie, circumscrisă de dispozițiile de drept intern**. În cele din urmă, **procedura trebuie să fie de așa natură încât să garanteze o decizie echitabilă, obiectivă și motivată suficient, dar și să evite orice abuz în serviciu din partea autorității competente** (Podkolzina împotriva Letoniei, 2002, pct. 35; Kovach împotriva Ucrainei, 2008, pct. 54-55; Kerimova împotriva Azerbaidjanului, 2010, pct. 44-45; Riza și alții împotriva Bulgariei, 2015, pct. 144). Când face o astfel de examinare, **Curtea se limitează totuși la a stabili dacă decizia adoptată de organul intern a fost arbitrară sau vădit nerezonabilă** (ibidem, pct. 144; Kerimli și Alibeyli împotriva Azerbaidjanului, 2012, pct. 38-42; Davydov și alții împotriva Rusiei, 2017, pct. 288).

Luând act de existența unor plângeri întemeiate privind nereguli electorale grave în numărarea voturilor, Curtea a constatat că actualele căi de atac în acest sens trebuie să ofere garanții suficiente împotriva arbitrariului. Lipsa unei examinări efective a unor astfel de plângeri întemeiate constituie încălcări ale art. 3 din Protocolul nr. 1 (Davydov și alții împotriva Rusiei, 2017, pct. 288 și 335). În această cauză, niciunul dintre organele în discuție – comisia electorală, parchetul, instanțele – nu a făcut o examinare efectivă a motivelor aflate la baza contestațiilor făcute de reclamânți.

Așa cum am arătat mai sus, **prezenta contestație este reală și serioasă și privește încălcarea de către CCR și a BEC a drepturilor civile, obiectul prezentei cereri constând în remedierea încălcărilor prin înlăturarea efectelor actelor prin care s-au produs încălcările**.

Prin hotărârea nr. 32/06.12.2024, CCR s-a comportat atât ca o instanță de control constituțional, precum și ca o instanță de judecată și a dispus anularea întregului proces electoral pentru motive pur formale, cu încălcarea securității juridice și a drepturilor prezentate mai sus.

Hotărârea CCR nr. 32/06.12.2024 nu poate fi supusă controlului judecătoresc.

Însă, CCR făcând parte din structura organizatorică a statului român, potrivit Constituției, răspunde ca autoritate publică pentru încălcarea drepturilor prin hotărârile pe care le adoptă.

Potrivit **Codului Civil**:

Articolul 1.349 - Răspunderea delictuală

(1) Orice persoană are îndatorirea să respecte regulile de conduită pe care legea sau obiceiul locului le impune și să nu aducă atingere, prin acțiunile ori inacțiunile sale, drepturilor sau intereselor legitime ale altor persoane.

Articolul 1.353 - Exercițiul drepturilor

Cel care cauzează un prejudiciu prin chiar exercițiul drepturilor sale nu este obligat să îl repare, cu excepția cazului în care dreptul este exercitat abuziv.

Articolul 1.357 - Condițiile răspunderii

(1) *Cel care cauzează altuia un prejudiciu printr-o faptă ilicită, săvârșită cu vinovăție, este obligat să îl repare.*

(2) *Autorul prejudiciului răspunde pentru cea mai ușoară culpă.*

În domeniul contenciosului administrativ, **Legea specială nr. 554/2004** prevede:

Art. 1 - Subiectele de sesizare a instanței

(1) *Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzată. Interesul legitim poate fi atât privat, cât și public.*

Articolul 2 - Semnificația unor termeni

(1) *În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:*

a) **persoană vătămată** - orice persoană titulară a unui drept ori a unui interes legitim, vătămată de o autoritate publică printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri; în sensul prezentei legi, sunt asimilate persoanei vătămate și grupul de persoane fizice, fără personalitate juridică, titular al unor drepturi subiective sau interese legitime private, precum și organismele sociale care invocă vătămarea prin actul administrativ atacat fie a unui interes legitim public, fie a drepturilor și intereselor legitime ale unor persoane fizice determinate

b) **autoritate publică** - orice organ de stat sau al unităților administrativ-teritoriale care acționează, în regim de putere publică, pentru satisfacerea unui interes legitim public; sunt asimilate autorităților publice, în sensul prezentei legi, persoanele juridice de drept privat care, potrivit legii, au obținut statut de utilitate publică sau sunt autorizate să presteze un serviciu public, în regim de putere publică;

c) **act administrativ** - actul unilateral cu caracter individual sau normativ emis de o autoritate publică, în regim de putere publică, în vederea organizării executării legii sau a executării în concret a legii, care dă naștere, modifică sau stinge raporturi juridice;

f) **contencios administrativ** - activitatea de soluționare de către instanțele de contencios administrativ competente potrivit legii organice a litigiilor în care cel puțin una dintre părți este o autoritate publică, iar conflictul s-a născut fie din emiterea sau încheierea, după caz, a unui act administrativ, în sensul prezentei legi, fie din nesoluționarea în termenul legal ori din refuzul nejustificat de a rezolva o cerere referitoare la un drept sau la un interes legitim;

n) **exces de putere** - exercitarea dreptului de apreciere al autorităților publice prin încălcarea limitelor competenței prevăzute de lege sau prin încălcarea drepturilor și libertăților cetățenilor;

o) **drept vătămat** - orice drept prevăzut de Constituție, de lege sau de alt act normativ, căruia i se aduce o atingere printr-un act administrativ;

Articolul 5 - Actele nesupuse controlului și limitele controlului

(1) *Nu pot fi atacate în contenciosul administrativ:*

a) *actele administrative ale autorităților publice care privesc raporturile acestora cu Parlamentul;*

b) actele de comandament cu caracter militar.

(2) Nu pot fi atacate pe calea contenciosului administrativ actele administrative pentru modificarea sau desființarea cărora se prevede, prin lege organică, o altă procedură judiciară.

Articolul 8 Obiectul acțiunii judiciare

(1) **Persoana vătămată într-un drept recunoscut de lege sau într-un interes legitim printr-un act administrativ unilateral, nemulțumită de răspunsul primit la plângerea prealabilă sau care nu a primit niciun răspuns în termenul prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. h), poate sesiza instanța de contencios administrativ competentă, pentru a solicita anularea în tot sau în parte a actului, repararea pagubei cauzate și, eventual, reparații pentru daune morale.**

Articolul 7 - Procedura prealabilă

(1¹) În cazul actului administrativ normativ, plângerea prealabilă poate fi formulată oricând.

(5) **În cazul acțiunilor introduse de prefect, Avocatul Poporului, Ministerul Public, Agenția Națională a Funcționarilor Publici, al celor care privesc cererile persoanelor vătămate prin ordonanțe sau dispoziții din ordonanțe sau al acțiunilor îndreptate împotriva actelor administrative care nu mai pot fi revocate întrucât au intrat în circuitul civil și au produs efecte juridice, precum și în cazurile prevăzute la art. 2 alin. (2) și la art. 4 nu este obligatorie plângerea prealabilă.**

Se poate constata astfel că legislația națională prevede răspunderea pentru încălcarea dispozițiilor legale sau exercitarea unui abuz de putere săvârșit de organele de stat.

Chiar dacă nu se consideră că poate fi inclusă în categoria autorităților publice în sensul legii nr. 554/2004, CCR nu poate fi considerată deasupra legii, actele sale putând fi sancționate dacă au încălcat legea sau Constituția. Nimeni nu este mai presus de lege potrivit art. 16 alin. 2 din Constituția României.

Deciziile BEC sunt acte administrative normative în sensul Legii contenciosului administrativ, BEC fiind autoritate publică centrală de specialitate autonomă înființată potrivit dispozițiilor Legii nr. 370/2004.

Însă, nici Legea nr. 47/1992 și nici Legea nr. 370/2004 nu prevăd posibilitatea anulării întregului proces electoral de către CCR și încetarea operațiunilor de votare în al doilea tur de scrutin, după ce rezultatele primului tur de scrutin au fost validate de către CCR

Legea nr. 370/2004 prevede o derogare de competență în favoarea ICCJ cu privire la contestațiile care vizează deciziile BEC.

Contestația formulată cu privire la încălcarea drepturilor civile prin Hotărârea CCR nr. 32/06.12.2024 și Deciziile BEC nr. 230D/06.12.2024 și 231D/07.12.2024 este reală și serioasă. Prin aceasta invocăm că au fost încălcate drepturi civile și solicităm remedierea încălcărilor, motiv pentru care, în temeiul art. 20 alin. 2 din Constituția României și art. 2 și 3 C.proc.civ., solicităm instanței să ne permită dreptul de acces la instanță, prin aplicarea directă și prioritara a art. 6 și art. 13 CEDO și art 3 din Protocolul 1 la CEDO și înlăturarea oricăror norme interne care nu ar permite soluționarea contestației pe fondul acesteia.

Remediul juridic al încălcării drepturilor civile, încălcare pe care o solicităm a fi constatată în prezenta cauză nu poate fi efectiv decât prin organizarea în continuare a

procesului electoral în cadrul celui de al doilea tur de scrutin, conform Hotărârii CCR nr. 31/02.12.2024.

Reclamant,
Coaliția pentru Apărarea Statului de Drept
Prin președinte Elena Radu

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO